

Giriş

İstanbul 2010 Kùltür Ekonomisi Envanteri, 21. yüzyıl İstanbul'unun büyüme akslarından birisi olan kùltür alanının geliştirilmesi için gerekli adımlara işaret etmek üzere tariflenmiş kapsamlı bir veri araştırma, derleme, değerlendirme ve analiz çalışmasıdır. İstanbul gerek yerel gerekse de merkezi yönetimlerin gelecek vizyonlarında finans, hizmetler, kongre, turizm ve kùltür başkenti olarak kurgulanmaktadır. Sanayi kenti karakterinden hızla arındırılan bu megakentin ekonomik zemininin yaratıcı hizmetler ve işgücünün girdi olduğu yeni alanlara kayması beklenmektedir. Kùltürel varlıklardan beslenen ve yaratıcı kapasiteyi tetikleyen kùltür hizmetleri ve kùltür endüstrileri bu yeni ekonominin temel taşlarındandır. İstanbul Kùltür Ekonomisi Envanteri, İstanbul'un kùltür altyapıları, paydaşları, üretim, tüketim, kùltüre katılım, işgücü, yatırım ve ticari hacim konularında mevcut verileri derleyerek kentin kùltür alanına ilişkin bir değerlendirme yapmaya çalışmış, kùltür politikaları alanında neler yapılması gerektiği konusunda öneriler geliştirmiştir.

Elinizdeki kitap, İstanbul'un temel kùltür aktörleri ve 2010 yılı çerçevesinde bu aktörlerin kentin kùltür performansına ilişkin analizlerinin ve tesbitlerinin ele alındığı bir başvuru

kaynağı niteliğinde çok değerli bir çalışmadır. Bu yorumlar kültür sektörünün 2010'a kadarki süreç içinde gelişimini ve bu bağlamda İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkentliği deneyimini de ele almaktadır. İstanbul oniki küsur milyon nüfusu ve bugün Avrupa-Ortadoğu ve Yakın Doğu coğrafyasının en büyük metropol kenti kimliği ile kültürel alanda çok dinamik ve hızla gelişerek uluslararasılaşan bir profil sergilemektedir. İstanbul'un kültür alanına bir taraftan merkezi yönetime bağlı kültür kurumları, yerel yönetim ve yerel yönetime bağlı kültür kurumları, özel ve vakıf kültür sanat kurumları önemli yatırımlar yapmaktalar. Bu yatırımlar kültür merkezlerinden restorasyon projelerine, kültür parkları gibi kentsel düzenlemelerden müzelere, festivaller ve çeşitli kültürel etkinliklere kadar geniş bir yelpazede şekil alabilmektedir. Öbür taraftan, özel sektör kültür firmaları, kültür endüstrilerinin kalbi olan İstanbul'a istihdam, gelir, uluslararası bağlantılar ve itibar kazandırmaktalar. Kültür endüstrilerinin meslek kuruluşları ve derneklerinin merkezleri de İstanbul'da yer almaktadır ve bu bakımdan Türkiye'nin kültür sahasının merkezinin İstanbul olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkentliği deneyimi tüm kültür alanı aktörlerinin ilk defa bir araya gelerek İstanbul kentinin ihtiyacı olan belirli kültür politikası hedeflerini gerçekleştirebilmek ve elde edilen başarıları ve uygulamaları sürekli kılabilmek için sarf ettikleri ortak çabalar açısından çok önemli derslerle dolu. Bu kitap kültür aktörlerinin bu süreci nasıl değerlendirdikleri üzerine bir ilk deneme. Bu denemenin bundan sonra yapılacak İstanbul 2010 değerlendirmeleri için de çok faydalı olacağına inanıyoruz.

DOÇ. DR. ASU AKSOY – DOÇ. DR. ZEYNEP ENLİL